

Nr 178.

Av herr **Linder**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa ändringar i avlöningsreglementet den 19 juni 1919 för tjänstemän vid postverket, telegrafverket, statens järnvägar och statens vattenfallsverk m. m.

I en till innevarande riksdag avlåten proposition nr 2 har Kungl. Maj:t, bland annat, föreslagit uppflyttning i lönegrad av vissa tjänster i 15:e lönegraden vid kommunikationsverkens styrelser.

Liksom det i årets statsverksproposition under »Utgifter. För flera huvudtitlar gemensamma frågor», intagna förslaget om uppflyttning i lönegrad vid andra verk av vissa tjänster, vilka tidigare tillhört den andra normalgraden, grundar sig på ett av allmänna civilförvaltningens lönenämnd den 9 november 1923 avgivet utlåtande med förslag, så grundar sig Kungl. Maj:ts berörda förslag i propositionen nr 2 på den såsom bilaga 2 vid denna proposition fogade, den 2 oktober 1924 dagtecknade skrivelsen i ämnet från kommunikationsverkens lönenämnd.

Kommunikationsverkens lönenämnd hade för dessa verks vidkommande fått sig anbefallt att verkställa en motsvarande utredning till den, som allmänna civilförvaltningens lönenämnd åvägabragt. Men kommunikationsverkens lönenämnd har icke i sin skrivelse helt följt de av civilförvaltningens lönenämnd i dess förslag tillämpade principerna. Hade de i allmänna civilförvaltningens lönenämnd angivna riktlinjer i någon mån vunnit beaktande, synes sekreteraren å telegrafstyrelsens kamerалbyrås kansli — vilkens tjänst av telegrafstyrelsen vid ett tidigare tillfälle, såsom framgår av bifogade avskrift av styrelsens skrivelse till Kungl. Maj:t den 24 december 1922, förklarats snarare vara att hänföra till förste sekreterargraden än till en lägre grad och nu av telegrafstyrelsen och en reservant inom kommunikationsverkens lönenämnd, nämligen byråchefen i telegrafstyrelsen greve A. Hamilton, föreslagits till uppflyttning i 16:e lönegraden — jämväl hava bort av lönenämnden medtagas i dess förslag.

Beträffande de av kommunikationsverkens lönenämnd till uppflyttning i 16:e lönegraden föreslagna tre sekreterarna i poststyrelsen har lönenämnden särskilt anmärkt, att dessa hade regelbunden och i arbetsordningen uttryckligen fastställd föredragningsskyldighet med ansvar såsom ledamöter i styrelsen. Någon full motsvarighet härtill finnes icke inom telegrafstyrelsen. Här föredrager byråchefen i regel samtliga till hans byrå hörande ärenden. När

han är ledig, tillkommer det hans närmaste man och ställföreträdare att inträda såsom ledamot av styrelsen och därvid fullgöra berörda föredragnings-skyldighet. Härfor måste denne ständigt med uppmärksamhet följa *alla* ärenden, som förekomma å byrån. Det må även erinras därom, att, när byråchefen är i tjänst, det påvilar hans närmaste man och ställföreträdare en medelbar föredragnings-skyldighet, vilken såsom arbetsprodukt föga skiljer sig från föredragning inom styrelsen. En hel del ärenden, som till honom överlämnas, föredrar han, efter verkställd utredning, inför byråchefen, varvid jämväl förslag till beslut av honom avgivas. Jag kan icke finna något giltigt skäl föratt, därför att i ett verk tillämpas en annan metod än i det andra verket, likartade befattningar inom de båda likställda verken skola erhålla en olika värdesättning. Det kunde ju teoretiskt sett leda till att en välvillig chef enbart för avlöningsfrågans skull sökte omgiva sig med så många föredragande som möjligt, även om han för övrigt icke funne anordningen vara särskilt önskvärd. Jag vill i detta sammanhang erinra om att ifrågavarande sekreterare å kameralbyrån har att i byråchefens frånvaro granska och jämte generaldirektören på eget ansvar underteckna alla anordningar, som av styrelsen utfärdas.

Av de tre sekreterare i telegrafstyrelsen, vilka äro byråchefens närmaste män, nämligen sekreterarna å administrativa byrån, trafikbyrån och kameralbyråns kansli, är den förstnämnde förut i 17:e lönegraden och kan den andre i ordningen såsom av lönenämnden nu föreslagen väntas bliva uppflyttad i 16:e lönegraden. En uppflyttning av jämväl sekreterarebefattningen å telegrafstyrelsens kameralbyrås kansli skulle därför icke, såsom lönenämnden möjligen befarat, kunna medföra några »svårberäkneliga konsekvenser i form av löneförbättringsanspråk från andra och större befattningsgrupper». Snarare torde konsekvensen med hänsyn till de övriga nyss uppräknade sekreterarna fordra, att tjänsten såsom sekreterare å kameralbyråns kansli uppflyttas i lönegrad. En sådan uppflyttning skulle ock, såsom telegrafstyrelsen i skrivelse till kommunikationsverkens lönenämnd den 3 september 1924 anmärkt, medföra en mera rättvis ställning mellan honom och, att särskilt nämna, den å samma byrå tjänstgörande, i 16:e lönegraden placerade kameralintendenten.

Då det sålunda föreligger en motsättning mellan principerna i det av allmänna civilförvaltningens lönenämnd och det av kommunikationsverkens lönenämnd avgivna utlåtandet och kommunikationsverkens lönenämnds utlåtande synes hava haft ett avgörande inflytande på avfattningen av den kungl. propositionen, har jag ansett, att frågan borde underställas riksdagens prövning, och tillåter jag mig därför hemställa,

att riksdagen må taga i överbägande, huruvida icke vid bestämmande av antalet sekreterarebefattningar vid telegrafverket, vilka från och med den 1 januari 1925 skola hänföras

till 26:e lönegraden, motsvarande den hittillsvarande 16:e lönegraden, skall medräknas sekreterarebefattningen å kameralbyråns kansli i telegrafstyrelsen.

Stockholm den 27 januari 1925.

William Linder.

Avskrift.

Till Konungen.

Sekreteraren å telegrafstyrelsens kameralbyrå A. W. Persson, vilken från och med den 1 juli 1921 uppehållit förordnande såsom telegrafkommissarie i Ystad, har den 15 november 1922 av telegrafstyrelsen konstituerats att vara telegrafkommissarie av klass 1 B. Då härigenom en sekreterartjänst å styrelsens kameralbyrå blivit vakant, har styrelsen kungjort densamma till ansökan ledig.

Efter mottagandet den 20 november 1922 av Kungl. Maj:ts brev av den 27 oktober 1922 angående återbesättandet av ordinarie befattningar vid kommunikationsverken m. m. får styrelsen till åtljudnad av däri meddelad föreskrift underställa Kungl. Maj:ts prövning frågan om återbesättande av nämnda sekreterarebefattning, vilken tillhör 15:e lönegraden.

Till kameralbyrån är förlagd den centrala ledningen av telegrafverkets ekonomiska förvaltning. Under densamma lyda följaktligen bokföringsavdelningen, huvudkassan, revisionsavdelningen och statistiska avdelningen. Förutom de ärenden, som hänföra sig till nämnda avdelningar, har kameralbyrån att handlägga dels närbesläktade ärenden såsom angående telegrafverkets pensionsfond samt änke- och pupillkassa, förvaltningen av telegrafverkets vilohemsrörelse, avskrivningsärenden, ärenden angående utlämnande av bostadslån m. m., dels ock alla ärenden angående nya husbyggnader, såsom uppgörande av kontrakt angående entreprenader för husbyggnader, prövning av anbud å byggnadsarbeten, besiktningar å nybyggnader och godkännande av de utförda byggnadsarbetena m. m. Å kameralbyrån uppgöras telegrafstyrelsens förslag till Kungl. Maj:t angående stater för telegrafverkets driftskostnader och angående anslag för utgifter för kapitalökning, och å denna byrå utarbetas alla finansiella utredningar, som instruktionsenligt eller på särskild anmodan skola avgivas till kommunikationsdepartementet, finansdepartementets budgetbyrå och riksräkenskapsverket.

Innehavaren av den sekreterartjänst, varom nu är fråga, är byråchefens å kameralbyrån närmaste man och ställföreträdare, och åligger det honom att dels biträda byråchefen vid ovan angivna ärendens handläggning dels ock vid förfall för byråchefen eller under dennes semester upprätthålla hans befattning. Speciellt har sekreteraren att ombesörja ärenden angående byråns 41 stycken uppgående befattningshavare, att föra förteckning över de avgifter, som hela verkets personal har att erlägga till pensionsfonden samt änke- och pupillkassan, att ombestyrta lagfarter m. m. beträffande fastigheter, som av telegrafverket inköpas för bebyggande, att sköta alla formaliteter rörande bostadslånen och de för desamma lämnade säkerheter, samt att ombestyrta inteck-

ningar för det stora antal nyttjanderättsavtal, som slutas med markägare för framdragande av jordkablar, särskilt för rikskabeln Stockholm—Göteborg.

Ehuruväl gränserna för kameralbyråns verksamhetsområde tendera att utvidgas och göromålen därför äro stadda i jämn tillväxt, äro å byråns kansli ännu anställda, förutom den ifrågavarande sekreteraren, allenast en extra notarie med halv tjänstgöringsskyldighet och ett kvinnligt extra ordinarie kansli-biträde. Det är därför uppenbart, att de till sekreterartjänsten nu hörande göromål icke kunna utföras med anlåtande av de i övrigt förefintliga arbetskrafterna å byrån. Snarare måste antagas, att dessa inom en icke allt för avlägsen framtid måste ökas.

Då enligt av styrelsen verkställd utredning icke heller å andra byråer inom styrelsen finnes någon tjänst, vars innehavare lämpligen skulle kunna överflyttas till kameralbyrån, synes det icke återstå att undersöka annat än frågan, huruvida de nuvarande sekreterargöromålen å kameralbyrån skulle kunna anförtros åt befattningshavare med lägre avlöning än sekreterare.

Härutinnan måste erinras, att befattningen i fråga är en typisk sekreterartjänst och snarare skulle vara att hänföra till förste sekreterargraden än till en lägre grad. Säsom förut nämnts är nämligen denne sekreterare skyldig att i byråchefens frånvaro inträda i dennes ställe säsom ledamot och föredragande i styrelsen, och, säsom befattningen numera är lagd, kan svårigen avstås från kravet på juridisk kompetens hos befattningens innehavare. Även om man önskar vidtaga mycket kraftiga åtgärder för att ernå besparing av personal inom statsförvaltningen, anser styrelsen det dock vara uteslutet, att de med sekreterartjänsten i fråga förenade göromålen skulle kunna anförtros åt en lägre befattningshavare än sekreterare.

På grund av vad sålunda anförts, får telegrafstyrelsen hemställa, att Kungl. Maj:t täckes bemyndiga styrelsen att tillsätta den lediga sekreterartjänsten å styrelsens kameralbyrå.

Vid avgörandet av detta ärende hava närvarit, förutom undertecknade, jämväl styrelsens övriga ledamöter.

Stockholm den 4 december 1922.

Underdånigst

HERMAN RYDIN.

A. Hamilton.

O. Gustäv.